

FÜZTELEPEK VEGYSZERES GYOMIRTÁSI LEHETŐSÉGEI II.*

LOVÁSZ LÁSZLÓ

igazgatóhelyettes

Fűz és Kosáripari Vállalat, Budapest

A fűztermesztés kemizálásának helyzetét alapvetően meghatározza az a körülmény, hogy volumene viszonylag kicsi, sem mezőgazdasági, sem erdészeti kutatás tárgyát ez ideig nem képezte. Ugyanakkor a fűzvesszőből készült termékek a belföldi piac teljes ellátása mellett, évi 6 millió dollárt meghaladó árbevétele, a népgazdaság számára nem elhanyagolható.

A termesztés, bár százéves múltra tekint vissza, az 1950-es években lendült fel. Az időszak munkaerő bősége lehetővé tette akkor, egy területen 100—150 hektáros terület telepítését is.

A munkaerő csökkenésével fokozatosan növekedett a fűztelepek, különösen az új telepítések gyommentesen tartásának problémája. Az első vegyszeres gyomirtási kísérletek az 1960-as évek elején indultak be, de csak az idős telepek vonatkozásában. Az 1970-es évek közepén indultak meg a nagyobb számú szerekkel kísérletek, de az első időszak eredményt nem hozott. 1978-ban mutatkozott néhány szer kedvezőnek a perspektivikusnak ítélt 10 feletti szer, illetőleg szerkombinációból.

Az 1979. évi kísérletek a már elhangzottak alapján eredményt hoztak.

E szerek kísérleti engedélyezése folyamatban van. Jórésztük szocialista viszonylatú, a védekezés költsége jelentősen kevesebb, mint a fűzben jelenleg egyedül engedélyezett Casoron G. Ugyancsak kedvezőbb, hogy az időjárástól függetlenebbül fejtik ki gyomirtó hatásukat.

Megítélésünk, hogy az amerikai fonófűz (SALIX Americana) alapvető gyomirtó szere a Dalapon hatóanyagú Sys 67 Omnidel. E szerhez szükséges kombinációban alkalmazni a kétszikűek ellen ható különböző vegyszert, figyelembe véve a talajadottságokat és a gyomflórát.

Meg kell erősítenem, hogy a legtekélyesebb gyomirtószer kombináció mellett is szükséges a sorközök mechanikus ápolása, egyrészt a talajszellőztetés, másrészt a vízháztartás javítása miatt is. Ezt támasztják alá nemzetközi tapasztalataink is.

* Az Erdészeti és Faipari Tudományos Ülésen 1980. február 28-án elhangzott előadás.

Munkaszervezés, eszközellátás

A szerek kiválasztásának kérdése mellett rendkívül lényeges a munkaszervezés kérdése, valamint a technikai eszközök megválasztása.

A vegyszerezések megindulásakor még néhány Rapitox permetező biztosította a szükséges kapacitást. A feladatok növekedésével azonban felmerült a gépmegválasztás problémája is.

Állandó szakmai vita, hogy a keretes vagy az axiál ventilátor szivattyúval ellátott gépek-e a megfelelőek.

Általános — ezt ma már a technológia rögzíti, hogy a telepítéskor 40 méter szélességben vegyszerező utakat hagynak ki. Ezen haladva a permetező-gép axiál-ventillátora 20—20 méter szélességben teríti a sávot. Emellett szól az, hogy a magasabb vesszőben már a keretes gép nem tud elmenni. Tény azonban, és ezt többszöri megfigyelés is alátámasztja, hogy az axiál-ventillátorral ellátott gépeknél a terítés nem egyenletes és nem hatol úgy le a permetlé a vesszőszálak közé, mint a keretes gépeknél, ahol a szórófejek „ráfújják” a szert.

Munkaszervezési problémaként jelentkezik, hogy a fűztelepek nagy távolsága miatt, a vegetáció egyidejű megindulása, illetőleg fertőzés fellépése esetén egyszerre jelentkezik a gépigény. Nagy károk elkerülésére a munka elvégzése érdekében különösen 100 hektár fölötti telepeknél ezért igénybe vesszük a légi növényvédelmet.

Közismert, hogy az jelentősen nagyobb önköltségű, mint a kerekessel géppel történő permetezés, mégis az előbbieken már elmondottak mellett alkalmazzuk e módszert a permetezés gyorsasága és egyenletessége miatt.

Megítélésünk, hogy a saját gépeket és a légi növényvédelmet magasabb-szintű összhangba kell hozni. Szükséges nagyobb teljesítményű gépek biztosítása, mint pl. az IFA Góliát, melyet már sikerrel alkalmazunk, de fenn-tartjuk a kapcsolatot a repülőgépes növényvédő állomásokkal, illetőleg helikopterrel rendelkező szervekkel.

Szükséges volna országos tájékoztatást kiadni a légi növényvédelem lehetőségeiről, ezáltal országosan növelhető lenne a gép- és eszközkihasználás, csökkenne a párhuzamos beruházás, ugyanakkor megszűnnének az anomáliák egyes bérbeadási feltételek között.

Hasonló tartalékot látunk a méregházak létesítésének ügyében is. Ma már 400—500 ezer forint körüli összeget igényel egy ilyen beruházás, társulási formában e téren is sok helyen elkerülhető lenne felesleges beruházási költségek kiadása.

Összességében nézve: a fentebb elmondottak legnagyobb része speciális probléma, de jó részük jellemzője a hazai növényvédelem kérdéseinek.